

Wpływ warunków pracy na bezpieczeństwo personelu medycznego i pacjentów ze szczególnym uwzględnieniem COVID-19

Dr med .PAWEŁ GRZESIOWSKI

**EKSPERT NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ DS. COVID-19
STOWARZYSZENIE HIGIENY LECZNICTWA**

WARSZAWA 26.03.2021 r.

UWARUNKOWANIA WSPÓŁCZESNEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

- SZPITAL TO JEST MIEJSCE NIEBEZPIECZNE GŁÓWNIEM Z POWODU LUDZI W NIM PRZEBYWAJĄCYCH, ZARÓWNO CHORYCH JAK I PERSONELU MEDYCZNEGO**
- W TRUDNYCH WARUNKACH EPIDEMIOLOGICZNYCH STOSUJE SIĘ INWAZYJNE PROCEDURY NARUSZAJĄCE ODPORNOŚĆ**
- PERSONEL SWOIMI BŁĘDAMI NIE MOŻE ZWIĘKSZAĆ RYZYKA POWIKŁAŃ U PACJENTÓW I UTRATY ZDROWIA INNYCH PRACOWNIKÓW**
- CEL DZIAŁANIA WSZYSTKICH UCZESTNIKÓW PROCESU OPIEKI – ZAPEWNIENIE BEZPIECZNYCH WARUNKÓW OPIEKI / PRACY**

PRZYPADEK XX

- PACJENT XX PRZYJĘTY W PONIEDZIAŁEK –
BADANIE PRZESIEWOWE – WYNIK UJEMNY**
- PACJENT XY PRZYJĘTY WE WTOREK – BADANIE
PRZESIEWOWE POBRANE - WYNIK DODATNI**
- PACJENT XX – PONOWNE BADANIE W PIĄTEK –
WYNIK DODATNI**
- COVID, CPE, C. DIFFICILE**

ŚRODOWISKO

ODPADY

PACJENCI

**SZPITAL TO
MIEJSCE
NIEBEZPIECZNE**

SPRZĘT

PERSONEL

ZAKAŻENIA SZPITALNE - DEFINICJE

---

zakażenie szpitalne – zakażenie, które wystąpiło w związku z udzieleniem świadczeń zdrowotnych, w przypadku gdy choroba:

- a) nie pozostawała w momencie udzielania świadczeń zdrowotnych w okresie wylegania albo**
- b) wystąpiła po udzieleniu świadczeń zdrowotnych, w okresie nie dłuższym niż najdłuższy okres jej wylegania;**

ZAKAŻENIE SZPITALNE – BŁĄD MEDYCZNY albo NIEPOWODZENIE TERAPEUTYCZNE

- RYZYKO ZAKAŻENIA SZPITALNEGO TO SUMA CZYNNIKÓW ZE STRONY

- PACJENTA – CHOROBA PODSTAWOWA, CHOROBY TOWARZYSZĄCE, INNE CZYNNIKI, ROKOWANIE OSTATECZNE
- PROCEDURY, WYPOSAŻENIE, SZPITAL
- PERSONEL MEDYCZNY I POMOCNICZY, USŁUGI ZEWNĘTRZNE

- W PRAKTYCE, U WIELU PACJENTÓW ZAKAŻENIE JEST **NIEUNIKNIONE** W PRZEBIEGU HOSPITALIZACJI ZE WZGLĘDU NA WSPÓŁISTNIEJĄCE CZYNNIKI RYZYKA

- W TAKICH SYTUACJACH KONIECZNE JEST DZIAŁANIE
MINIMALIZUJĄCE NEGATYWNE SKUTKI (SZYBKA DIAGNOZA,
PRAWIŁOWE LECZENIE, UBEZPIECZENIE)
-

ZAKAŻENIA SZPITALNE PACJENTO-ZALEŻNE

- **zakażenie szpitalne pacjento-zależne** – zależne od pacjenta – flora własna pacjenta, endogenne czynniki ryzyka, np. OZT, onkologia, wcześniactwo, chirurgia w polu skażonym, brudnym, zakażenia wczesne okołoporodowe/ wewnątrzmaciczne
- **zakażenia szpitalne opieko-zależne** – zależne od jakości opieki, często patogeny szpitalne, egzogenne czynniki ryzyka – np. zakażenia odcewnikowe krwi, pęcherza moczowego, okołodrenażowe, chirurgia w polu czystym, czystym-skażonym, zapalenia płuc VAP, biegunka szpitalna, nabycie nosicielstwa patogenu alarmowego

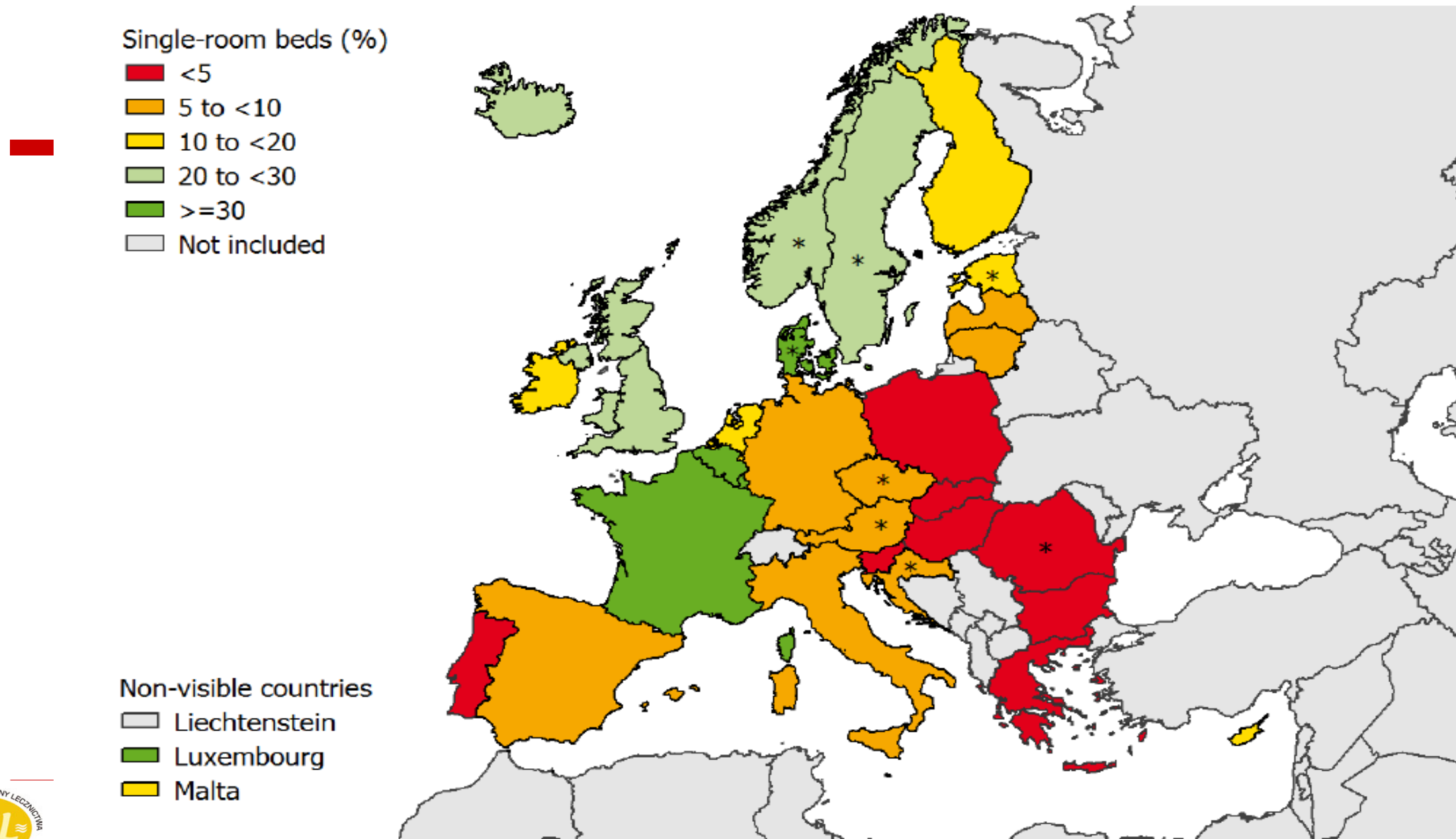
AKTUALNE PROBLEMY OPIEKI SZPITALNEJ

- ❑ SZYBKO ZMIENIAJĄCA SIĘ DEMOGRAFIA**
- ❑ STAŁY WZROST RYZYKA ZE STRONY PACJENTÓW**
- ❑ MALEJĄCA LICZBA PERSONELU MEDYCZNEGO**
- ❑ NARASTAJĄCA LEKOOPORNOŚĆ DROBNOUSTROJÓW**
- ❑ ROSNĄCE WYZWANIA DLA PROFILAKTYKI I DEKONTAMINACJI W OBSZARZE MEDYCZNYM**
- ❑ DROBNOUSTROJE EPIDEMICZNE – COVID-19 TO SUROWY TEST WSZYSTKICH ZABEZPIECZEŃ**

Figure 17. Median percentage of single-room beds among the total number of hospital beds, ECDC PPS 2011–2012

*PPS data representativeness was poor in Austria, Croatia, Czech Republic, Estonia and Romania and very poor in Denmark and

SKĄD SIĘ BIORĄ ZAKAŻENIA SZPITALNE?

- PACJENCI**
- ŚRODOWISKO SZPITALNE**
- PERSONEL MEDYCZNY**
- ODWIEDZAJĄCY / PERSONEL
NIEMEDYCZNY**

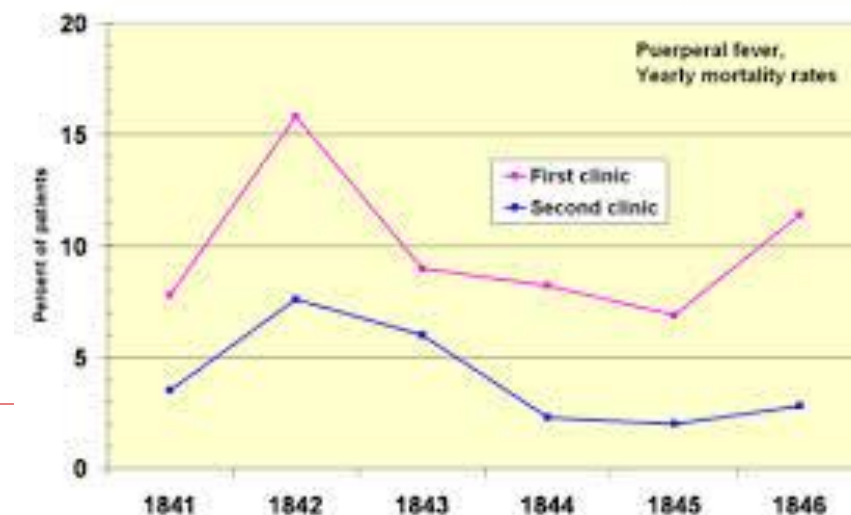
FUNDAMENTY EPIDEMIOLOGII

□ DO PRZENIESIENIA ZAKAŻENIA KONIECZNE SĄ TRZY OGNIWA ŁAŃCUCHA EPIDEMIOLOGICZNEGO

□ ŹRÓDŁO DROBNOUSTROJU

□ PODATNY ORGANIZM

□ DROGA PRZENIESIENIA

LUDZKA MIKROBIOTA

- Dynamiczny, konserwatywny skład, chroniący przed inwazją bakterii chorobotwórczych**
- Niewielka część ulega wymianie z innymi ludźmi, zwierzętami, środowiskiem**
- Silnie podatny na uszkodzenia (antybiotyki, dezynfekcja, nieprawidłowa dieta...)**
- W ciągu 1 godz każdy z nas emituje do otoczenia ok. 40 mln komórek bakteryjnych**

CZAS PRZEŻYCIA BAKTERII W ŚRODOWISKU SZPITALNYM

Kramer i wsp. BMC Infectious Diseases 2006, 6:130

<i>Acinetobacter</i> spp.	3 days to 5 months
<i>Bordetella pertussis</i>	3 – 5 days
<i>Campylobacter jejuni</i>	up to 6 days
<i>Clostridium difficile</i> (spores)	5 months
<i>Chlamydia pneumoniae</i> , <i>C. trachomatis</i>	≤ 30 hours
<i>Chlamydia psittaci</i>	15 days
<i>Corynebacterium diphtheriae</i>	7 days – 6 months
<i>Corynebacterium pseudotuberculosis</i>	1–8 days
<i>Escherichia coli</i>	1.5 hours – 16 months
<i>Enterococcus</i> spp. including VRE and VSE	5 days – 4 months
<i>Haemophilus influenzae</i>	12 days
<i>Helicobacter pylori</i>	≤ 90 minutes
<i>Klebsiella</i> spp.	2 hours to > 30 months
<i>Listeria</i> spp.	1 day – months
<i>Mycobacterium bovis</i>	> 2 months
<i>Mycobacterium tuberculosis</i>	1 day – 4 months
<i>Neisseria gonorrhoeae</i>	1 – 3 days
<i>Proteus vulgaris</i>	1 – 2 days
<i>Pseudomonas aeruginosa</i>	6 hours – 16 months; on dry floor: 5 weeks
<i>Salmonella typhi</i>	6 hours – 4 weeks
<i>Salmonella typhimurium</i>	10 days – 4.2 years
<i>Salmonella</i> spp.	1 day
<i>Serratia marcescens</i>	3 days – 2 months; on dry floor: 5 weeks
<i>Shigella</i> spp.	2 days – 5 months
<i>Staphylococcus aureus</i> , including MRSA	7 days – 7 months
<i>Streptococcus pneumoniae</i>	1 – 20 days
<i>Streptococcus pyogenes</i>	3 days – 6.5 months
<i>Vibrio cholerae</i>	1 – 7 days

DROBNOUSTROJE NA RĘKACH

Patogen	Skażenie rąk personelu	Czas przeżywania na skórze rąk
<i>Acinetobacter</i> spp.	3-15%	<150 min
<i>C.difficile</i>	14-59%	>60 min
<i>Proteus vulgaris</i>		>30 min
<i>S.marcescens</i>	15-24%	> 30 min
<i>Pseudomonas</i> spp.	1-25%	<180 min
MRSA	>16%	>60 min
VRE	>40%	>60 min
Wirus grypy		10-15 min
Rotawirus	19-78%	<240 min
<i>Candida</i> spp.	23-80%	> 60 min

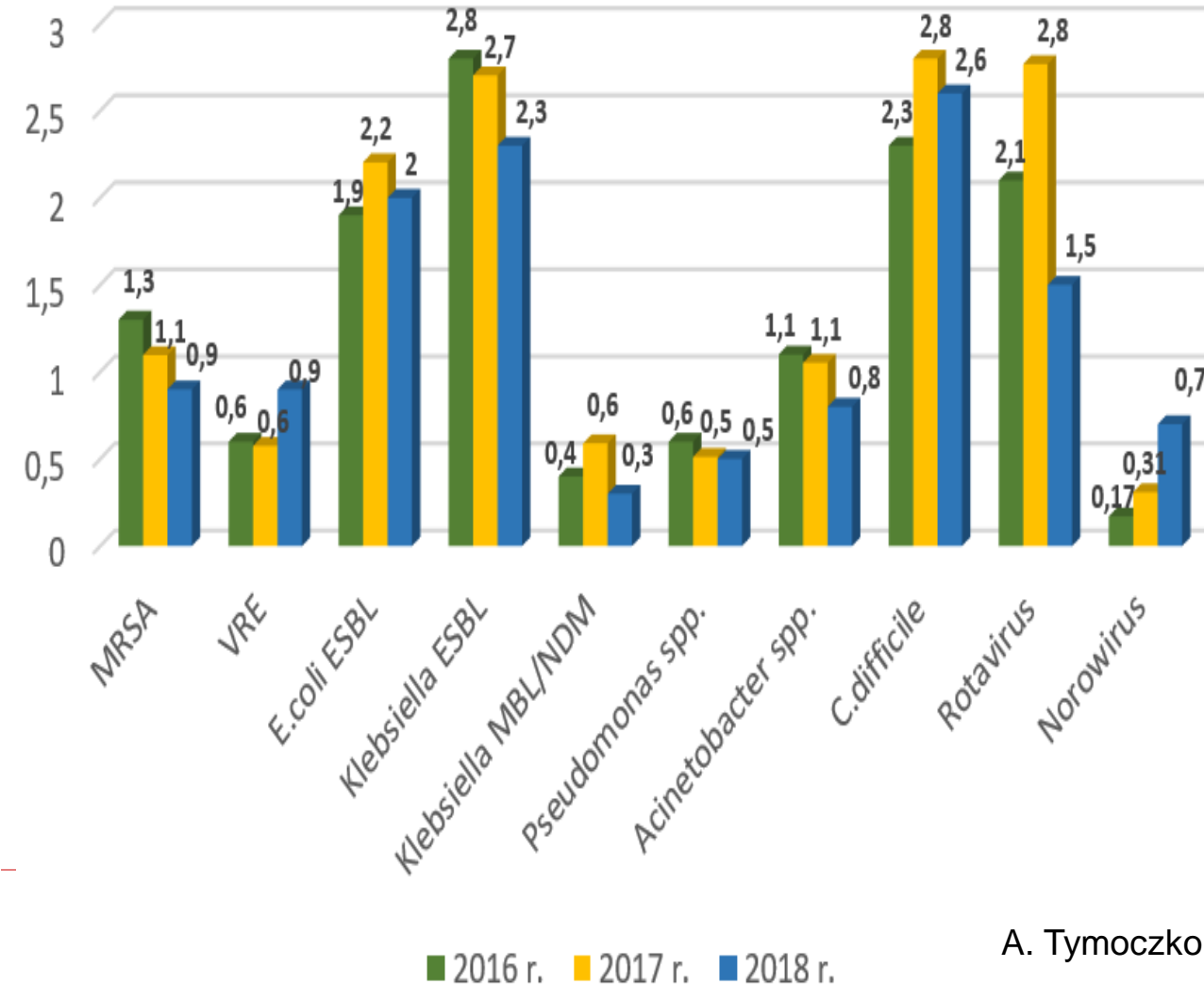
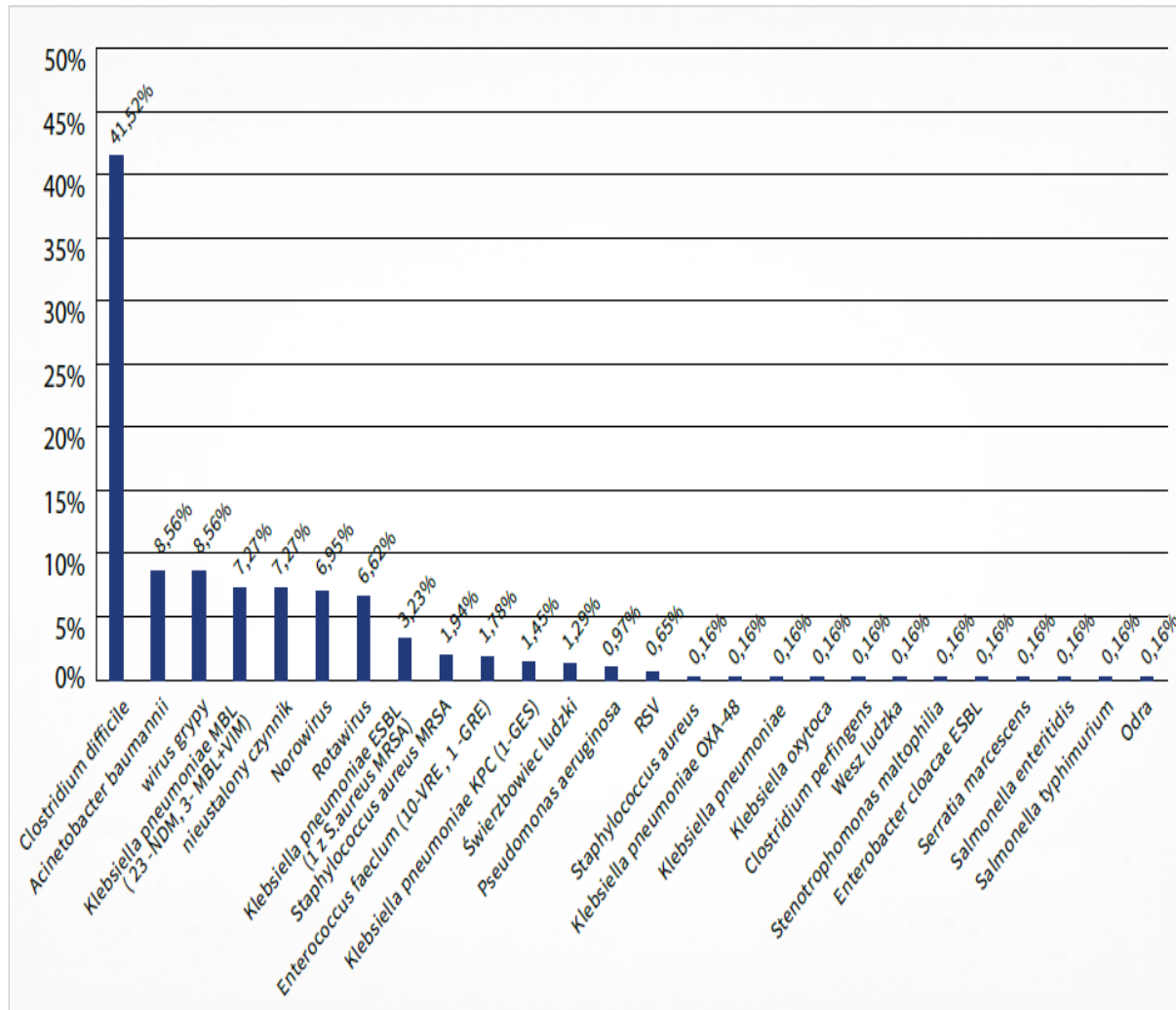
AKTUALNE ZAGROŻENIA EPIDEMICZNE W SZPITALACH

- ❑ **zakażenia Clostridioides (Clostridium) difficile !!! (rybotypy epidemiczne, nadprodukcja toksyn, oporność na chinolony, karbapenemy, klinicznie słaba reakcja na metronidazol)**
- ❑ **Pałeczki Enterobacterales (Enterobacteriaceae) CPE – K. pneumoniae; E. coli; Enterobacter (MBL, KPC, NDM, VIM, OXA...)**
- ❑ **Zakażenia S. aureus (w tym MRSA !!!)**
- ❑ **Pseudomonas, Acinetobacter oporne na karbapenemy**
- ❑ **Grzyby Candida oporne na flukonazol, Candida auris – inwazyjne**
- ❑ **Wirusy rota, noro, grypa, RSV, odra, SARS-CoV-2....**

Zapadalność na zakażenia wywołane przez czynniki alarmowe (na 1000 hospitalizacji) w latach 2016-2018

Wyk. 25. Procentowy udział wybranych czynników alarmowych wywołujących ogniska epidemiczne w 2018 roku

CZYNNIKI SPRZYJAJĄCE TRANSMISJI PATOGENÓW W ŚRODOWISKU SZPITALNYM

- ❑ **SKOLONIZOWANY / ZAKAŻONY PACJENT**
- ❑ **ZDOLNOŚĆ DO UTRZYMANIA SIĘ W ŚRODOWISKU PRZEZ DŁUGI CZAS**
- ❑ **ZDOLNOŚĆ DO UTRZYMANIA ZJADLIWOŚCI PRZEZ DŁUGI CZAS**
- ❑ **DEPOZYTY NA POWIERZCHNIACH CZĘSTO DOTYKANYCH**
- ❑ **PRZENIESIENIE BEZPOŚREDNIO PRZEZ RĘCE, RĘKAWICE, SPRZĘT**
- ❑ **NISKA DAWKA ZAKAŻENIOWA**
- ❑ **ZDOLNOŚĆ BEZOBJAWOWEJ KOLONIZACJI PACJENTA (*C. difficile*, Klebsiella, MRSA, VRE, *Acinetobacter*, SARS-CoV-2)**
- ❑ **RELATYWNE TRUDNOŚCI W DEKONTAMINACJI (rota, noro, *C. difficile*, *Acinetobacter*, *Pseudomonas*)**

CZAS PRZEŻYCIA BAKTERII POZA ORGANIZMEM CZŁOWIEKA/ZWIERZĘCIA

- **MAKS. CZAS PRZEŻYCIA NA RĘCE NAWILŻONEJ**
  - **SPORY C. DIFFICILE > 60 MIN**
  - **KLEBSIELLA PNEUMONIAE > 30 MIN**
- **MAKS. CZAS PRZEŻYCIA NA POWIERZCHNI NIEOŻYWIONEJ**
  - **SPORY C. DIFFICILE – 150 DNI**
  - **KLEBSIELLA PNEUMONIAE – 900 DNI**
  - **SARS-CoV-2 – 4-72 GODZINY**

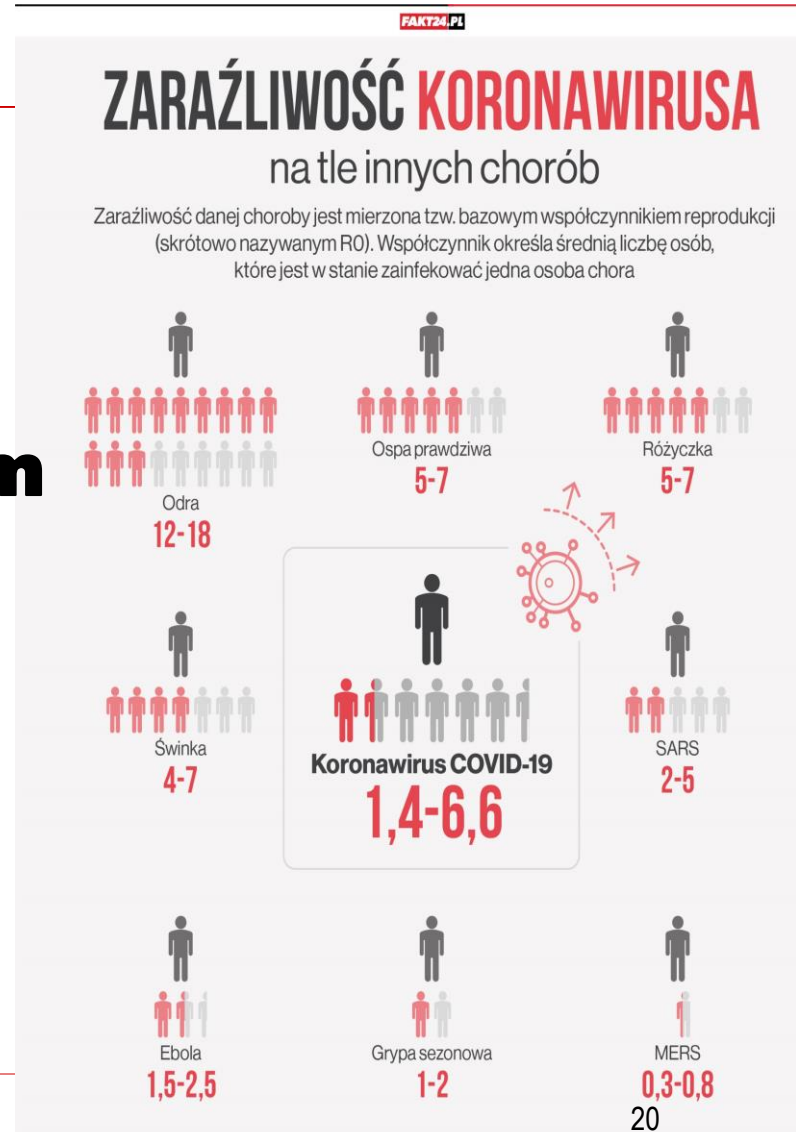
COVID-19 – DLACZEGO KORONAWIRUS TAK ŁATWO SIĘ ROZPRZESTRZENIA?

- To nowy wirus, przeciw któremu mało osób wykazuje odporność, choruje bardzo wiele osób**
- Przenosi się droga kropelkową i przez dotyk do skażonych przedmiotów, co oznacza że łatwo się zarazić**
- Objawy są niespecyficzne, co początkowo utrudnia rozpoznanie (zakaźność przed objawami)**
- Dzieci, młodzież i wiele osób dorosłych przechodzi zakażenie bezobjawowo, co uniemożliwia pełną izolację chorych**

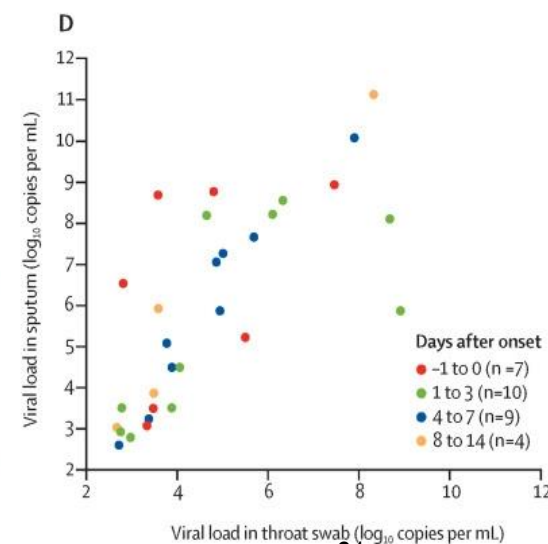
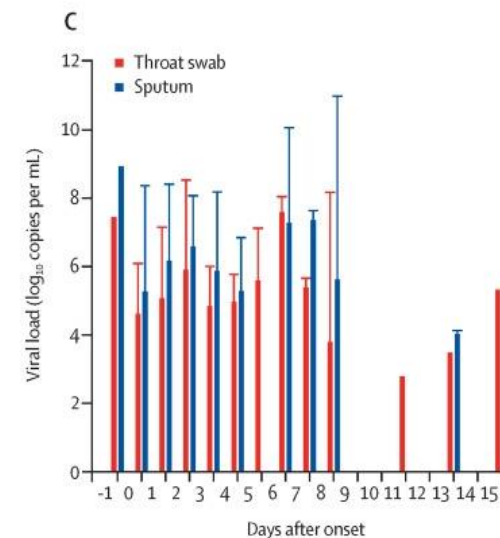
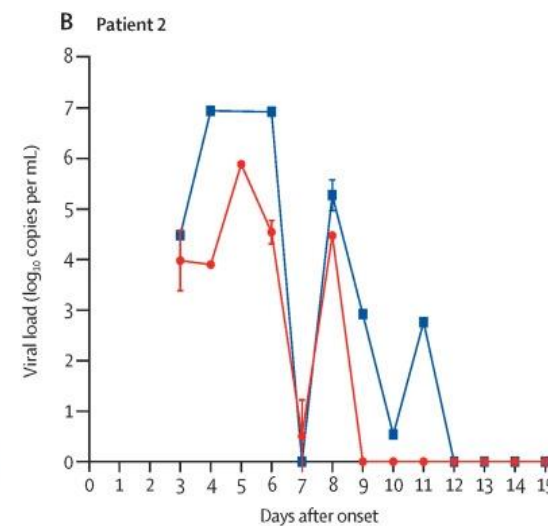
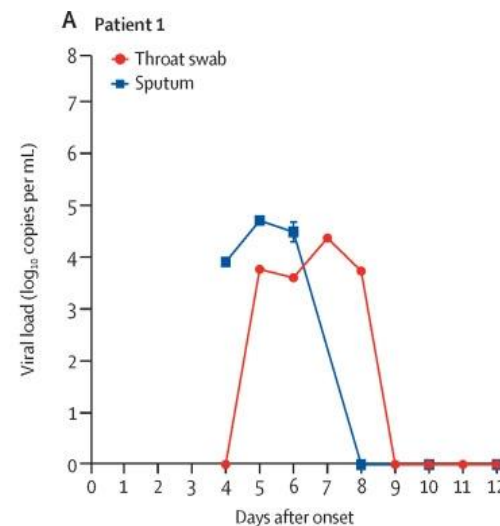
DROGI ZAKAŻENIA

- **Wrota zakażenia:**
  - **Nos, usta, oczy**
- **Drogi zakażenia**
  - **bliski kontakt – droga aerozolowa 2 m**
  - **bezpośredni kontakt z wydzielinami**
  - **pośredni kontakt ze sprzętem skażonym wirusami**
- **Nie potwierdzono drogi**
  - **Pokarmowej, przezskórnej, seksualnej**
  - **Przezłożyskowej, z mlekiem matki**

ZAKAŻNOŚĆ SARS-CoV-2

- ☐ **Czas przeżycia w środowisku**
- ☐ **w 4°C + niska wilgotność → 28 dni**
- ☐ **w 20°C i normalnej wilgotności**
  - w aerozolu do 1-2 godz
  - na miedzi do 4 godzin
  - na tekturze, tekstyliach do 24 godzin
  - na plastiku, szkłe i stali nierdzewnej do 2-3 dni
- ☐ **kontakt z odpadami – zakaźne**
- ☐ **materiał zakaźny**
  - Wydzielina z nosa, gardła, aspirat tchawiczy, BAL, łzy
  - Niepotwierdzona zakaźność mocz, krew, stolec

Days after onset	-1	0	1	2	3	4	5	6	7	8	11	13	15
Throat swab, n	1	10	12	4	12	12	3	4	2	4	1	1	1
Sputum, n	1	9	4	3	5	9	0	3	2	4	0	2	0

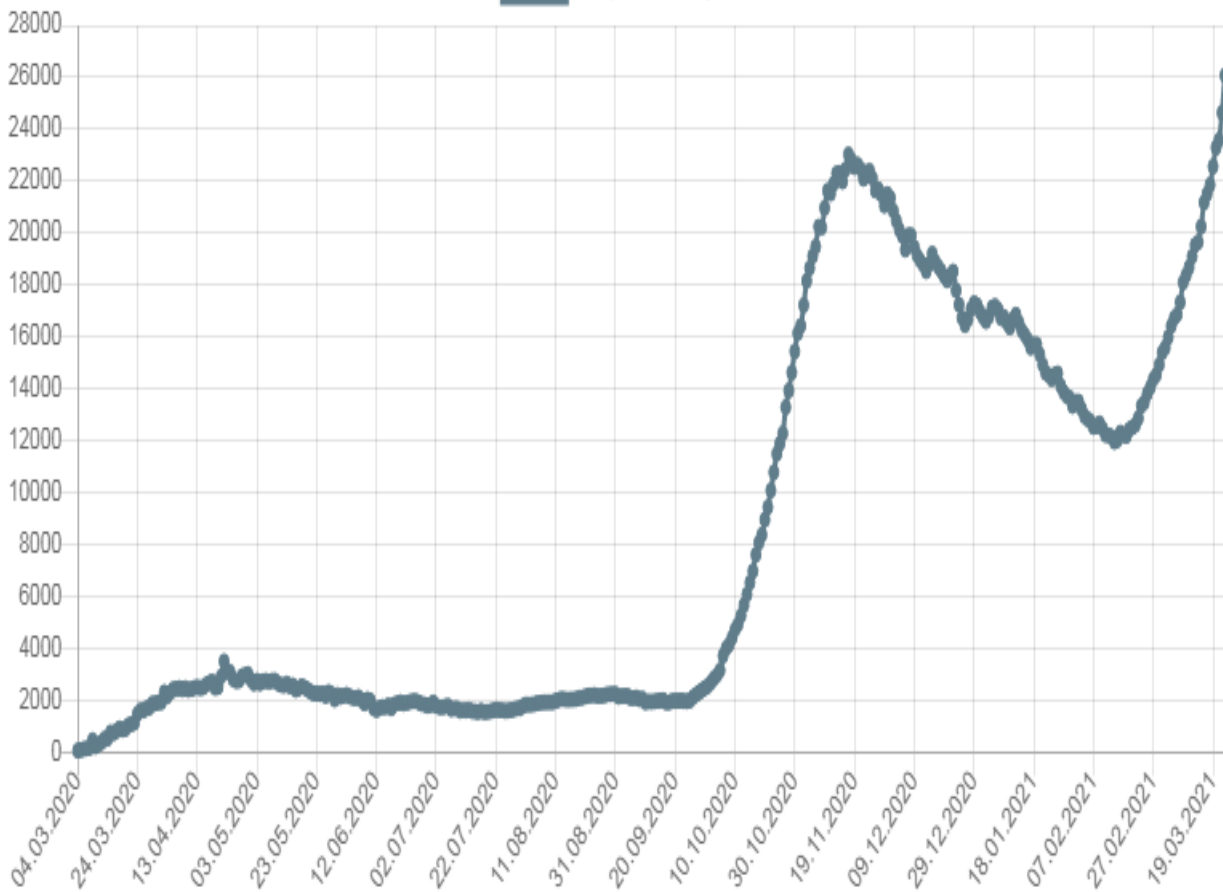
.Paweł Grzesiowski

COVID-19 - SYTUACJA W POLSCE

Hospitalizowani

OSTATNIE 30 DNI   WSZYSTKO

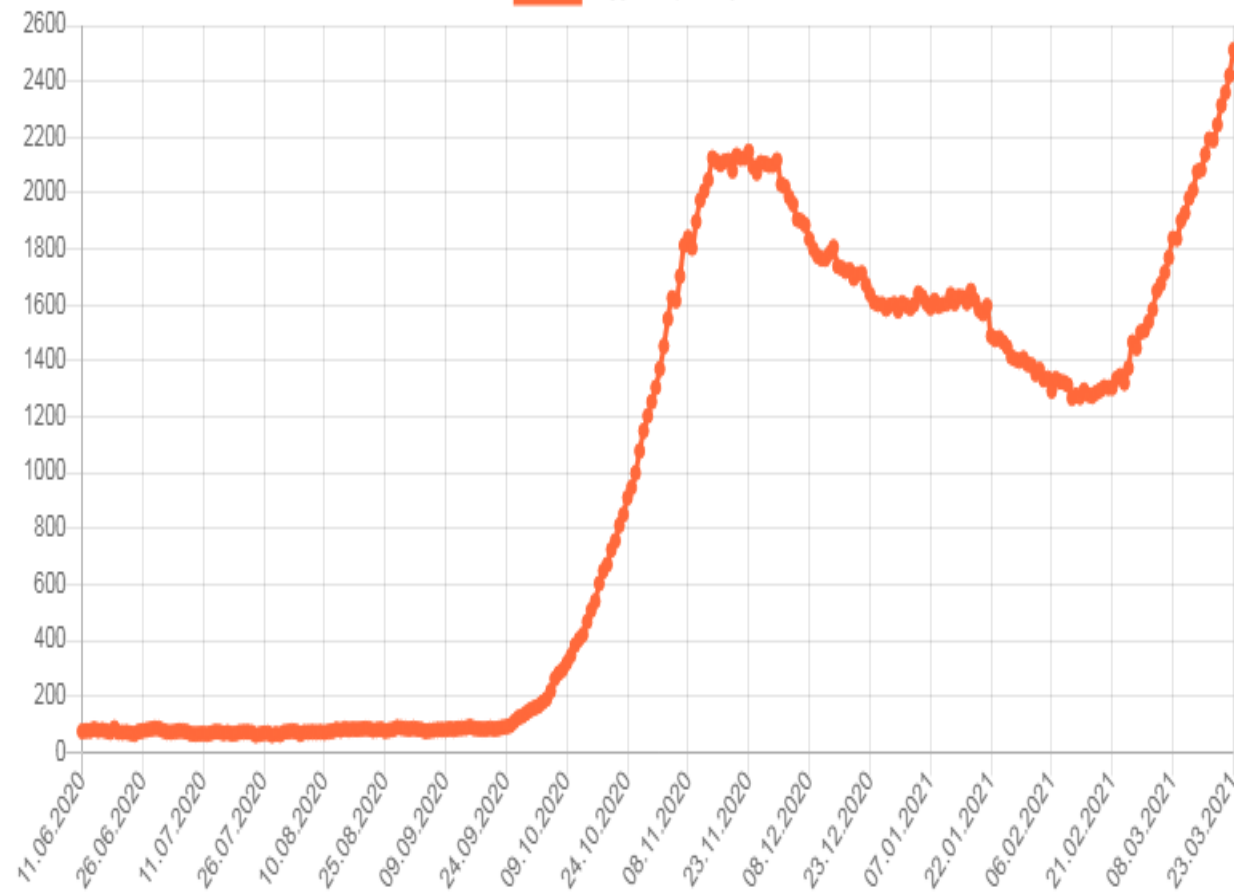
Hospitalizowanych

Zajęte respiratory

OSTATNIE 30 DNI   WSZYSTKO

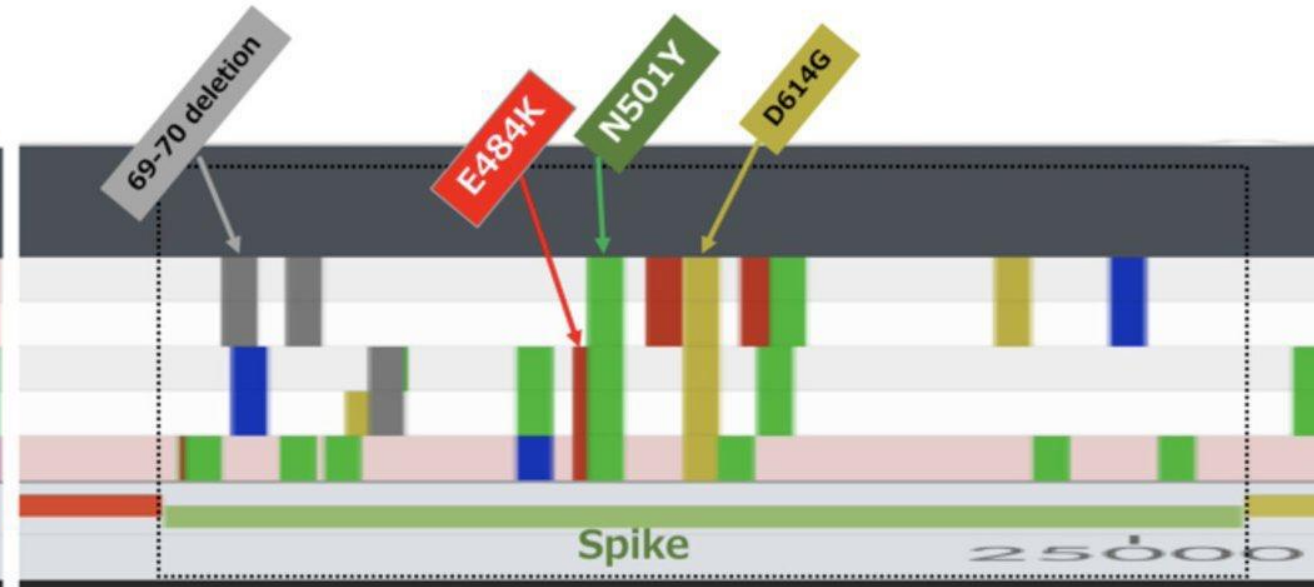
Zajęte respiratory

PANDEMIA COVID-19 NA ŚWIECIE

NOWE WARIANTY

Isolate (GISAID ID)	QC	Clade	Mut.	non-ACGTN	Ns	Gaps
England/MILK-9E05B3/2020 (EPI_ISL_601443)	N M P C	20B/501Y	28	0	1	18
Japan/IC-0413/2020 (EPI_ISL_735439)	N M P C	20B/501Y	33	0	0	19
South Africa/NHLS-UCT-GS-1067/2020 (EPI_ISL_700428)	N M P C	20C/501Y	23	0	0	9
Japan/IC-0433/2020 (EPI_ISL_768642)	N M P C	20C/501Y	23	0	0	18
ブラジル 新規変異株	N M P C	20B	32	0	0	9

WIELKA BRYTANIA (B.1.1.7)

POŁUDNIOWA AFRYKA (B.1.351)

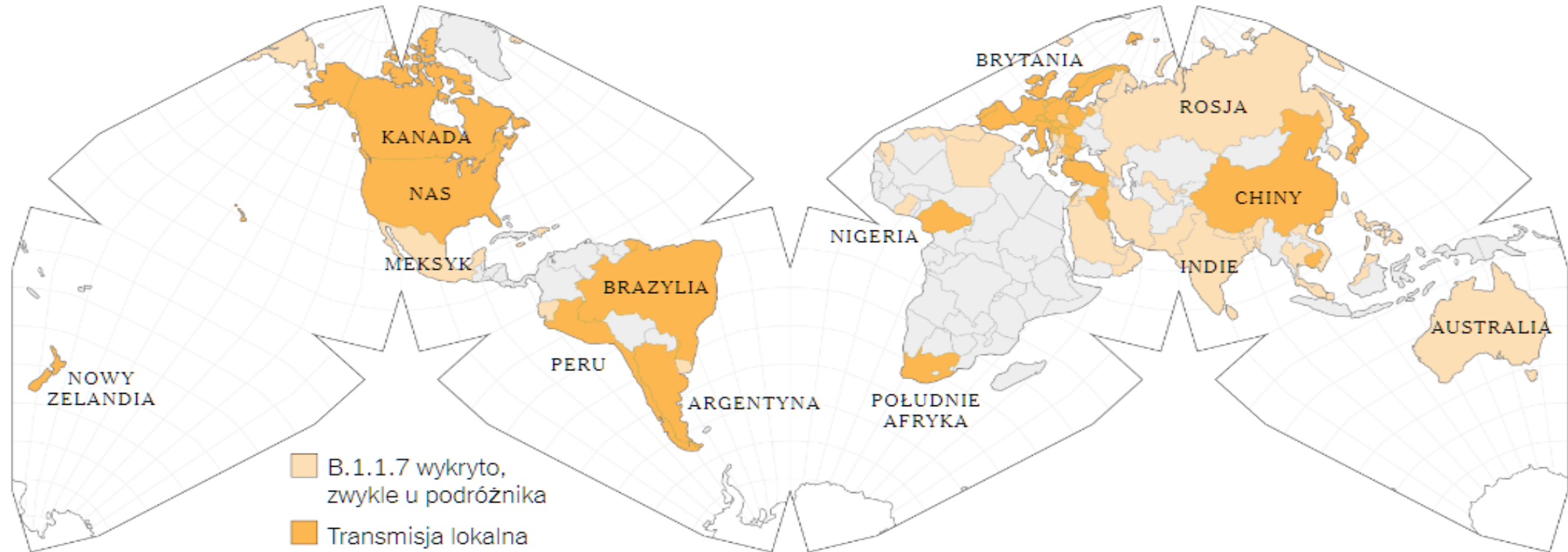
BRAZYLIA (P.1; P.2)

NOWY WARIANT KALIFORNIA, FRANCJA (!)

N501Y	A570D D614G	P681H T716I	S982A D1118H
K417N E484K N501Y	D614G A701V		
K417T E484K N501Y	D614G H655Y		T1027I V1176F

GDZIE ZNALEZIONO B.1.1.7

Wariant został po raz pierwszy wykryty w Wielkiej Brytanii w grudniu, a spojrzenie wstecz na poprzednie próbki wykazało, że już 20 września.

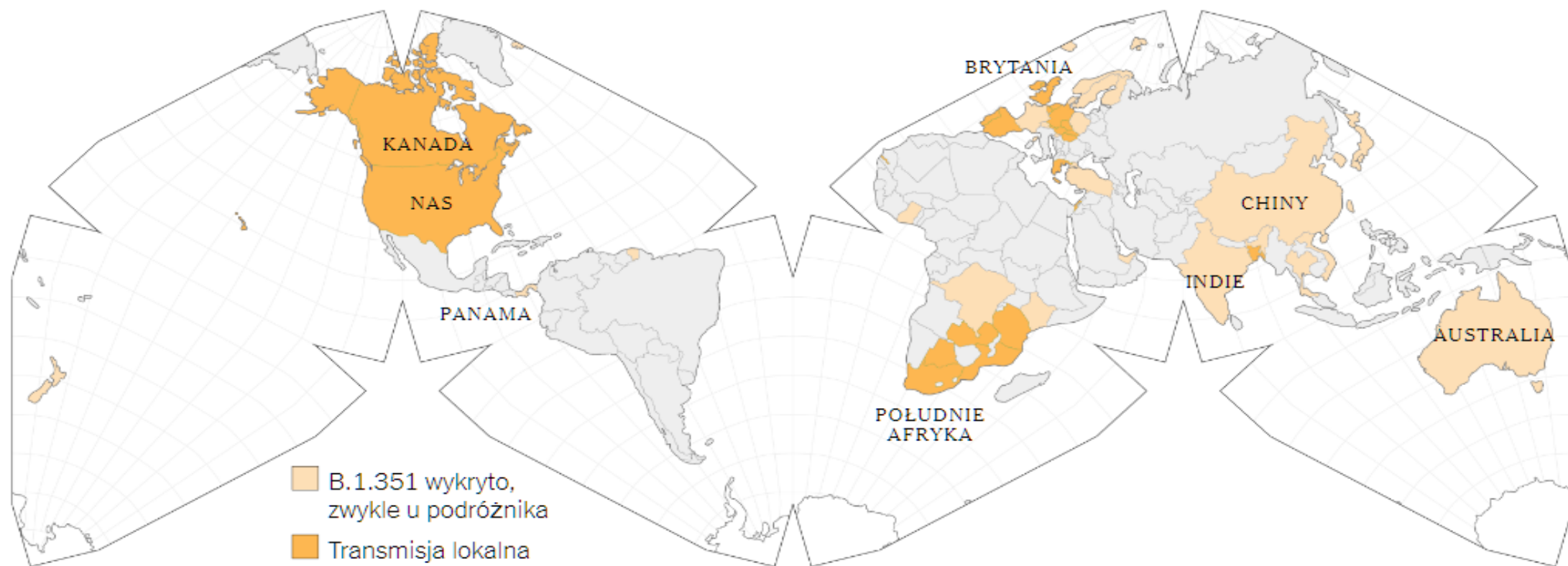

B.1.1.7 został obecnie wykryty w ponad 90 krajach . Po raz pierwszy został zgłoszony w Stanach Zjednoczonych w styczniu, a obecnie dotarł do co najmniej 49 stanów .

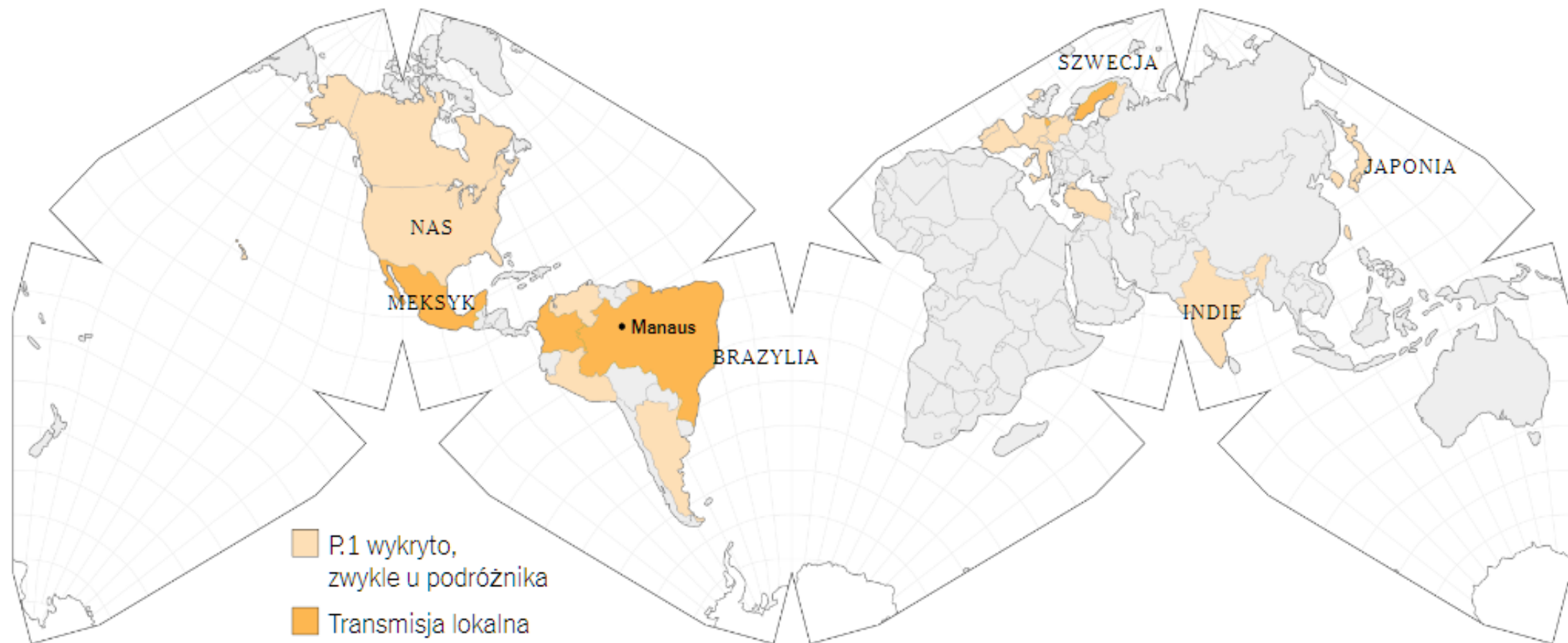
GDZIE ZNALEZIONO B.1.351

Wariant rozprzestrzenił się z Republiki Południowej Afryki do krajów sąsiednich i został wykryty w Stanach Zjednoczonych w styczniu. Od tego czasu rozprzestrzenił się na co najmniej 48 krajów.

Został wykryty w co najmniej 25 stanach, w tym u mieszkańca Connecticut, który był [hospitalizowany w Nowym Jorku](#) :

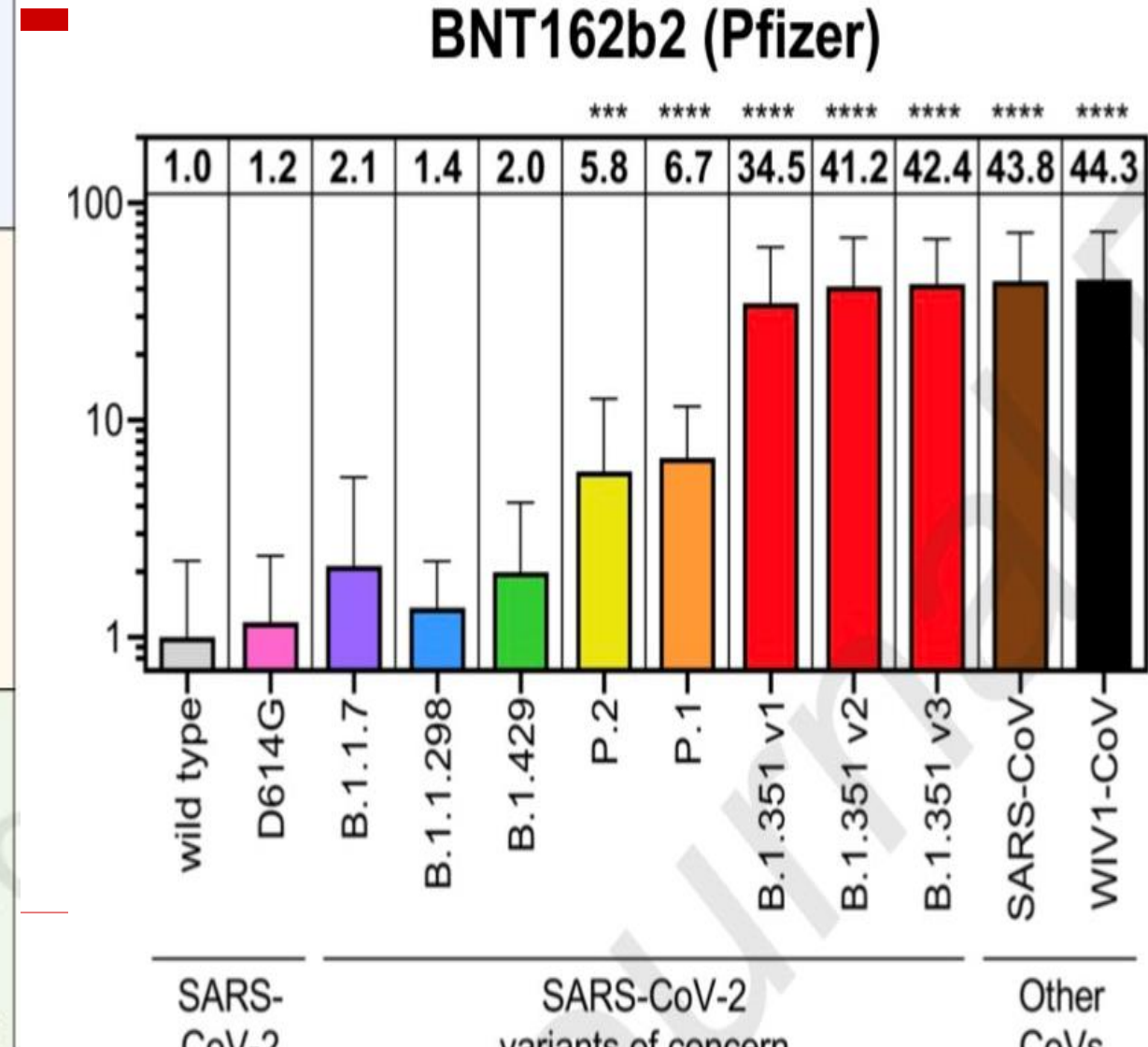
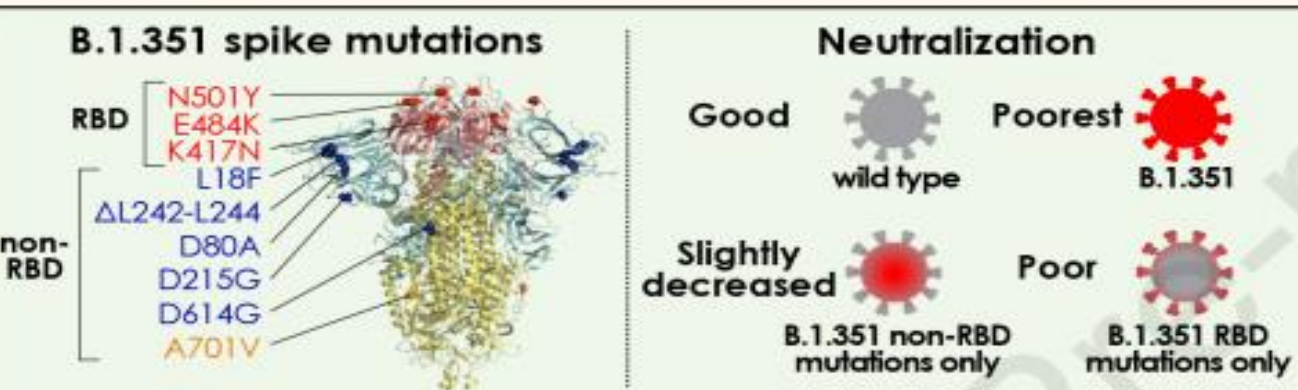
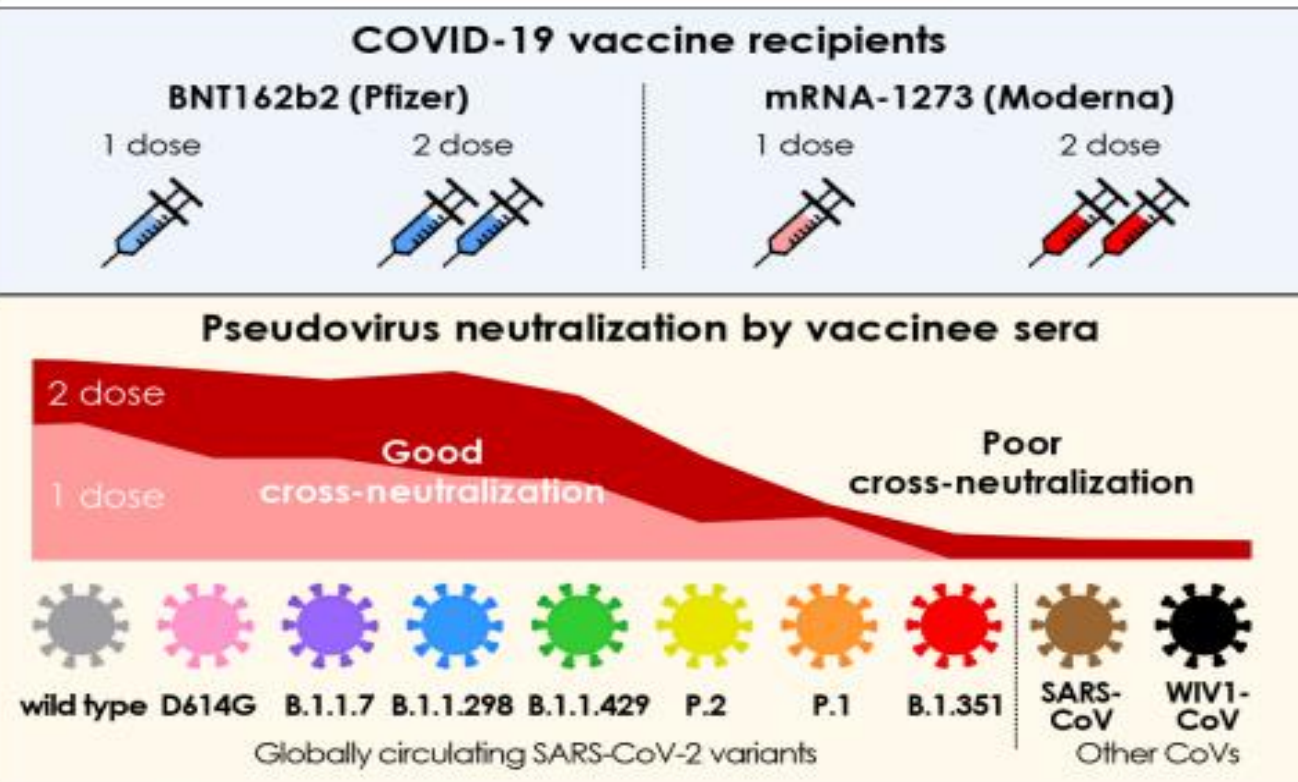
P.1 został odkryty w grudniu i dotarł do Stanów Zjednoczonych w styczniu, ale mógł krążyć już w październiku w Manaus w Brazylii. Obecnie rozprzestrzenił się na co najmniej 25 krajów.

P.1 wykryto w co najmniej 18 stanach.

PANDEMIA COVID-19 NA ŚWIECIE

NOWE WARIANTY

ZAPOBIEGANIE PROCEDURY OCHRONNE

- Środki ochrony osobistej w przypadku kontaktu z osobą podejrzaną lub zakażoną**
  - Fartuch barierowy albo lekki kombinezon ochrony biologicznej jednorazowego użytku z kapturem osłaniającym włosy**
  - Okulary/ gogle/ przyłbice chroniące spojówki oka przed skażeniem**
  - Maska chirurgiczna – krótki kontakt,**
  - Do pracy dyżurowej półmaska/ maska filtrująca (z filtrem klasy 3 lub 2)**
  - Rękawice ochronne**
- HIGIENA RĄK – MYCIE WODĄ I MYDŁEM LUB DEZYNFEKCJA**
- POWIERZCHNIE, TOALETY**
  - DEZYNFEKCJA I DEKONTAMINACJA – środki uniwersalne aktywne wobec wirusów otoczkowych, w tym chlorowe**
- NARZĘDZIA MEDYCZNE I SPRZĘT**
  - WIRUS WRAŻLIWY NA ŚRODKI O SPEKTRUM WIRUSOBÓJCZYM**

COVID-19 – PROCEDURY PROFILAKTYKI

- Higiena rąk – mycie i dezynfekcja**
- Wietrzenie / klimatyzacja**
- Mycie i dezynfekcja rutynowymi środkami o działaniu wirusobójczym – preferowane chusteczki a nie aerozol**
  - **duże powierzchnie 1x dziennie**
  - **małe powierzchnie, sprzęty (dotykowe, stoliki, blaty, klawiatury, telefony, klamki itp.) - 2-3x dziennie**
- Toalety - 2xdziennie (środki chlorowe, inne aktywne p/wirusowo)**

Czynniki ryzyka zakażeń miejsca operowanego

Czynniki okołoperacyjne:

- **toaleta ciała pacjenta,**
- **przygotowanie pola operacyjnego,**
- **higiena rąk personelu,**
- **jakość powietrza na sali operacyjnej,**
- **sterylizacja narzędzi chirurgicznych,**
- **okołoperacyjna profilaktyka przeciwbakteryjna,**
- **czas trwania operacji, powyżej 3 godzin – znaczny wzrost ryzyka,**
- **stopień skażenia pola operacyjnego (czyste, czyste – skażone, skażone, brudne),**
- **utrata krwi – ciężki krwotok – znaczny wzrost ryzyka,**
- **technika operacyjna – minimalizacja traumy**

ZAKAŻENIA U PACJENTÓW OPEROWANYCH

Blok operacyjny to system

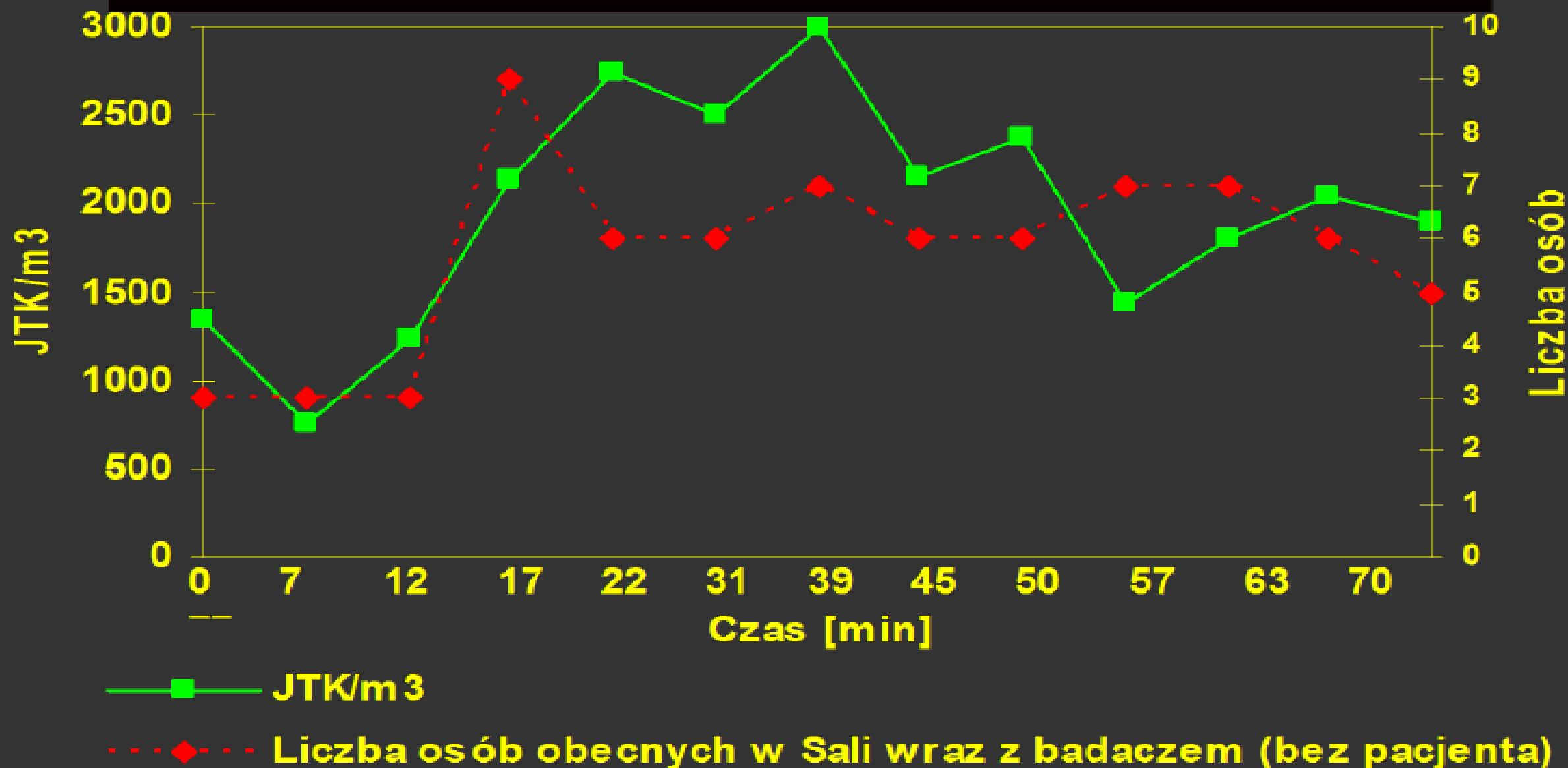
**połączonych procedur
dotyczących przygotowania**

- **pacjenta, personelu, narzędzi**
- **wyrobów medycznych (materiał szewny, opatrunkowy, leki)**
- **bielizny operacyjnej (obłożenia, maski, fartuchy, rękawice, czapki, bielizna)**
- **sprzętu**
- **wyposażenia Sali Operacyjnej**
- **zaplecza**

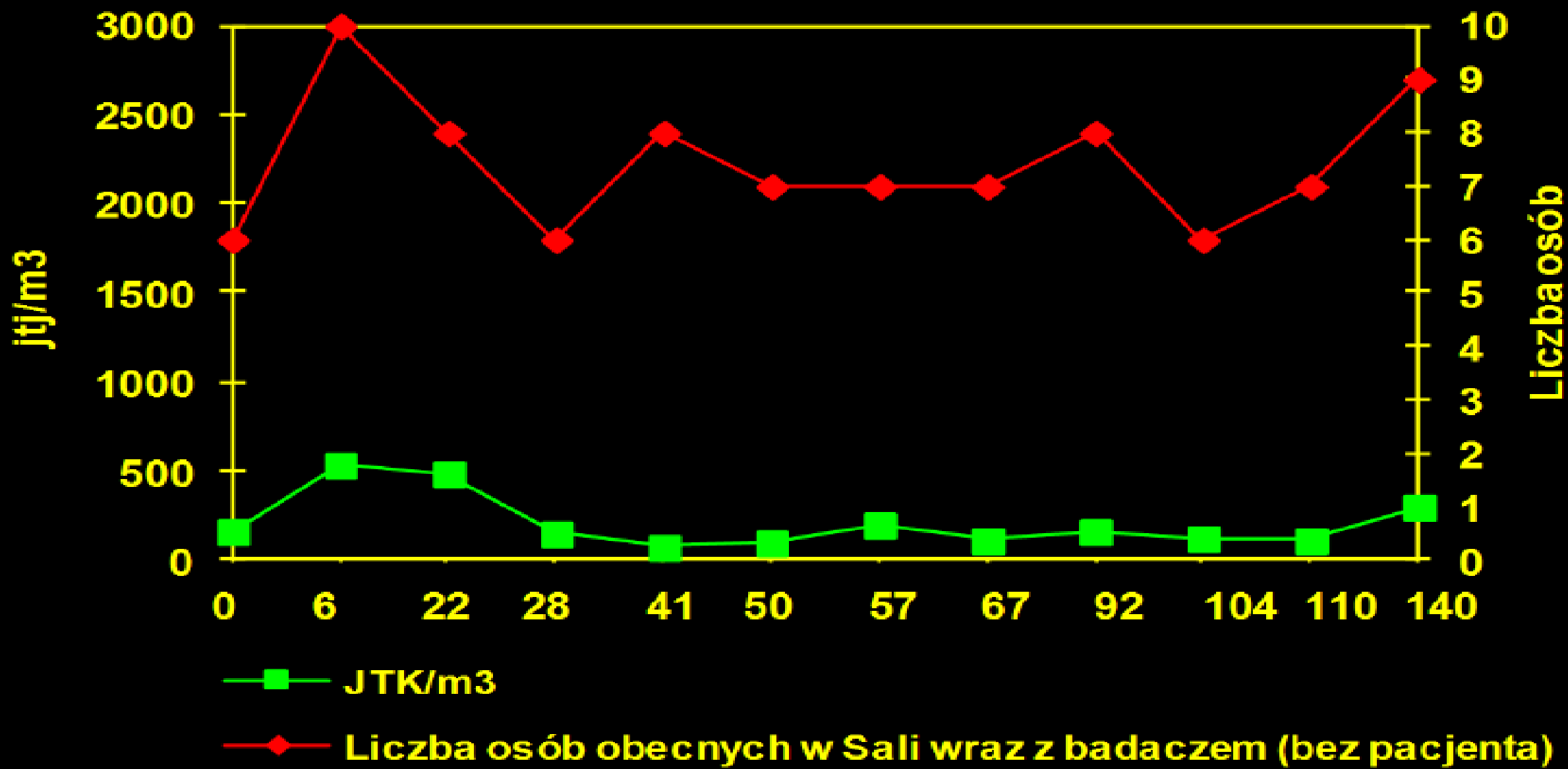
Stężenie bioaerozolu i liczba osób w Sali Operacyjnej

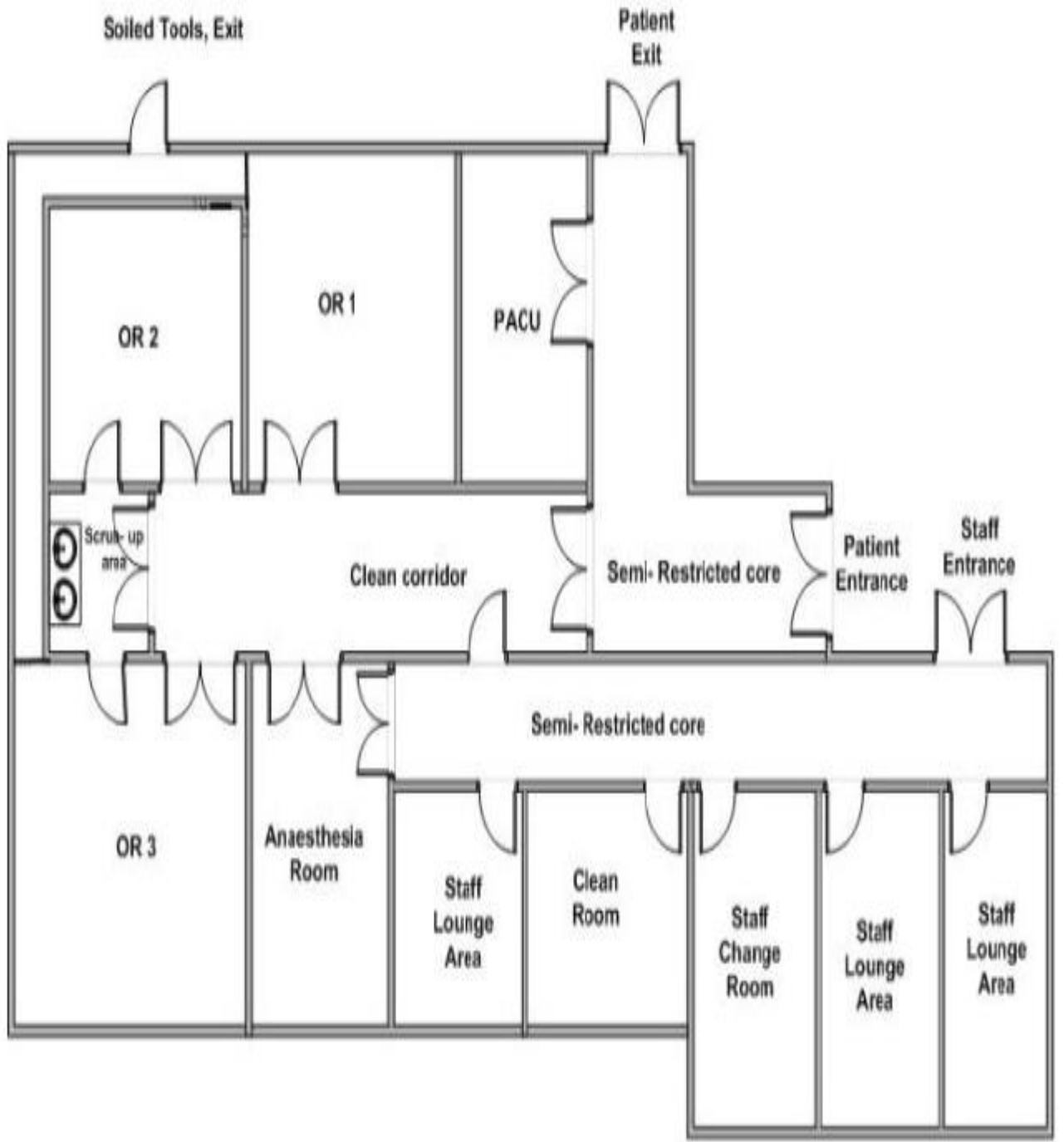
Wentylacja grawitacyjna (2 wymiany/godzinę)

Stężenie bioaerozolu i liczba osób w Sali Operacyjnej. Liczba wymian/godzinę ok. 20

ZASADY PODSTAWOWE

Zasada główna

Minimalizacja skażenia poprzez eliminację

- **niepotrzebnych osób,**
- **skracanie czasu ekspozycji pacjenta na środowisko,**
- **skażonych sprzętów,**
- **wyrobów tworzących pył**
- **nadmiernego ruchu powietrza**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

ZAPEWNIENIE PŁYNNOŚCI PRACY

- Harmonogram zabiegów uwzględnia przerwy między zabiegami, min 15-30 min na sprząatanie i dezynfekcję sprzętu oraz wymianę odpowiedniej ilości powietrza (w zależności od typu zabiegu, stopnia skażenia)**
- Jak najmniej osób zbędnych na Bloku Operacyjnym**
- Drzwi wejściowe i inne zawsze zamknięte (sprawdzić czas i siłę samozamykaczy) - nie mogą za wcześnie się zamykać i nie mogą otwierać się gdy ktoś stoi w pobliżu**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

ZAPEWNIENIE BEZPIECZEŃSTWA EPIDEMIOLOGICZNEGO

- Przekładanie pacjenta najbliżej wejścia na Blok Op.
- Osoby nie upoważnione nie mają prawa wejścia na BO
- Ruch personelu na Bloku Operacyjnym – każdorazowo przejście pracownika ze strony brudnej na czystą odbywa się przez śluzę szatniową po przebraniu
- Anestezjolodzy, operatorzy, pielęgniarki po wejściu na Blok Operacyjny przebierają się w bieliznę operacyjną zieloną, w której nie powinno się poza teren BO.

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO PRACY NA BO

- Nie wolno wychodzić z BO w ubraniach operacyjnych, indywidualne środki ochrony (czapka, maska, rękawice, fartuch) muszą być pozostawione w służbie ubraniowej
- Woda w myjni nie powinna pryskać na boki, ręce powinny być myte głęboko w zlewie
- Higiena rąk obejmuje mycie / wcieranie środka dezynfekcyjnego, wytarcie rąk w jałową papierową serwetę z zestawu z fartucha
- ZASADA NIC PONIŻEJ ŁOKCIA MUSI BYĆ ZACHOWANA**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO PRACY NA BO

- Zabronione jest stosowanie szczotek wielorazowych do mycia rąk, nie wolno szorować skóry w trakcie mycia chirurgicznego rąk.**
- Szczoteczki służą wyłącznie do paznokci.**
- Musza być to miękkie szczoteczki jednorazowe.**
- Resterylizacja szczotek jest niedopuszczalna**
- Ręczniki używane do kąpieli personelu mogą być użyte tylko jeden raz.**
- Ręczniki mogą być wielorazowe prane po każdym użyciu albo jednorazowe w zależności od zasobów.**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

PRZYGOTOWANIE PERSONELU DO PRACY NA BO

- Obuwie dla pracowników powinno być wielorazowe, z tworzywa nadającego się do mycia i dezynfekcji. Z tego powodu, niedopuszczalne są drewniaki.**
- Personel powinien otrzymywać skarpetki operacyjne (dłuższe zabiegi, wielorazowe, prane po każdym użyciu)**
- Do dekontaminacji obuwia konieczne są odrębne myjnie-dezynfektory**
- Stan higieniczny obuwia musi umożliwiać jego dekontaminację**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

- Dekontaminacja narzędzi po operacjach; albo na sucho albo po zabezpieczeniu środkiem przeciw zasychaniu na sitach.**
- Układane do szczelnie zamkniętych pojemników transportowych i odbierane z Bloku przez pracowników Centralnej Sterylizacji.**
- Nie dopuszcza się ręcznego mycia narzędzi na Bloku Operacyjnym (wyjątek stanowią wyodrębinone działy narzędziowe)**
- Sterylizacja wykonuje dekontaminację narzędzi i innych wyrobów zgodnie z opracowanymi procedurami, nie ma możliwości skracania cykli pracy autoklawów.**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

- Pakiety operacyjne są pakowane w papier albo rękaw papierowo-foliowy albo włókninę w zależności od procedury przyjętej w CS.**
- Nie do przyjęcia jest pakowanie w serwety bawełniane.**
- Instrumentarium i sterylne pakiety z materiałem operacyjnym muszą być przechowywane w zamkniętych szafach na salach operacyjnych, a w magazynie sprzętu sterylnego nie może być innych urządzeń, powinna być kontrola wilgotności i temperatury.**

WYBRANE ZASADY ORGANIZACJI PRACY NA BLOKU OP.

- Nie usuwać rutynowo owłosienia u pacjentów, jest to konieczne, włosy usuwać strzygarką, golenie jest zabronione,**
- Obłożenia chirurgiczne i fartuchy chirurgiczne wykonane z materiałów barierowych bezpyłowych**
- Bawełna zgodnie z aktualną wiedzą powinna być eliminowana z Bloku Operacyjnego ze względu na pylenie, brak barierowości,**
- W dyspozycji Bloku Operacyjnego są urządzenia przepływowe na wypadek awarii klimatyzacji lub pacjenta z zakażeniem przenoszonym drogą powietrzną. Nie są wymagane lampy bakteriobójcze.**
- Podczas operacji pacjent powinien być aktywnie dogrzewany, płyny należy przetaczać z użyciem podgrzewacza przepływowego**

GDZIE PRZEGRYWAMY Z ZAKAŻENIAMI?

- W ŚWIADOMOŚCI ZARZĄDZAJĄCYCH I PERSONELU MEDYCZNEGO**
- LOGISTYCZNIE / WYPOSAŻENIE**
- PROCEDURY HIGIENY / DEKONTAMINACJI**
- ODPADY**
- POLITYKA ANTYBIOTYKOWA**
- IZOLACJA**
- OPÓŹNIENIA TECHNOLOGICZNE / ZANIEDBANIA WYKONAWCZE**

KONIECZNE ZMIANY W KONTROLI ZAKAŻEŃ SZPITALNYCH

- AKTYWNE WYKRYWANIE I ANALIZY**
  - **Badania przesiewowe przy przyjęciu do szpitala**
  - **Aktywne wykrywanie przypadków**
  - **Analiza źródłowa wykrytych przypadków**
- Zarządzanie ryzykiem zakażeń**
- Wprowadzanie nowych technologii**
- Celowana kontrola wewnętrzna procedur**
- Efektywne szkolenia w oddziałach**
- Informacja zwrotna do oddziałów**

PODSUMOWANIE

- ❑ **ZAPOBIEGANIE ZAKAŻENIOM SZPITALNYM JEST EFEKTEM WIELOKIERUNKOWYCH I ZESPOŁOWYCH DZIAŁAŃ („ORKIESTRA”)**
- ❑ **NIE MA JEDNEGO CUDOWNEGO ŚRODKA ZAPOBIEGAWCZEGO**
- ❑ **W PREWENCJI ZAKAŻEŃ NAJWAŻNIEJSZA JEST ANALIZA ZDARZEŃ NIEPOŻĄDANYCH, SZKOLENIA I PROFILAKTYKA**

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

www.shl.org.pl